

Національна академія наук Республіки Корея. Національну академію наук Республіки Корея (далі – НАН РК) було утворено 17 липня 1954 р. у Сеулі. Академія є найдавнішою науковою установою держави, яка об'єднує видатних корейських учених.

Академія представляє інтереси вчених у країні та за кордоном. Вона виконує такі функції: консультує уряд та вносить пропозиції до вищих органів влади та управління країни з питань національної політики, пов'язаної з розвитком науки, проводить наукові дослідження, здійснює обмін досвідом з іноземними академіями, підтримує дослідницьку діяльність учених, відзначаючи найкращих нагородами¹.

Академію було створено згідно з Законом «Про захист культури», який був схвалений парламентом республіки 7 серпня 1952 р. з метою поширення наукових знань та проведення досліджень у всіх галузях науки. Уже 4 жовтня 1952 р. було створено комітет, який розпочав організаційну роботу зі створення НАН РК. 14 квітня 1953 р. президент РК Лі Син Ман видав указ № 773 про затвердження початкового складу НАН РК. 24 березня 1954 р. відбулися вибори до академії, у результаті яких було обрано 50 членів, серед яких 25 учених, які представляли гуманітарні і суспільні науки та 25 – природничі. 12 червня 1954 р. відбулася перша Генеральна асамблея НАН РК, на якій було обрано першого президента академії, доктора медичних наук, професора Юн Іл Суна. Також було затверджено структуру академії, визначено кількість відділів та їх чисельність.

2 грудня 1957 р. парламент РК вніс зміни до Закону «Про культуру», згідно з якими на міністра освіти покладалася відповідальність за керування НАН РК та створювався її секретаріат. На виконання закону президент РК Лі Син Ман 23 вересня 1959 р. видав указ № 1515 про організацію секретаріату НАН РК. Також законом було збільшено чисельний склад академії з 80 до 100 осіб².

31 грудня 1988 р. парламент прийняв окремий Закон «Про Національну академію наук Республіки Корея». Згідно з законом чисельність дійсних членів академії не може перевищувати 150 осіб. Було встановлено віковий ценз – до 70 років для дійсних та асоційованих членів академії³.

---

¹ Brief Outline [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

² History [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

³ The National Academy of Sciences of the Republic of Korea Act [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

На сьогодні НАН РК є найвищою науковою установою держави. Головним дорадчим органом НАН РК є Генеральна асамблея, яка скликається щорічно в липні президентом академії. У перервах між асамблеями керівництво академією здійснює рада директорів на чолі з президентом. Генеральна асамблея приймає рішення за участі всіх дійсних членів академії, обирає президента та віце-президента, нових дійсних, асоційованих членів, затверджує премії, приймає рішення щодо змін до статуту академії. Рішення вважається ухваленим, якщо за нього проголосувало понад 50 % дійсних членів академії. Президент і віце-президент обираються Генеральною асамблеєю на два роки з правом подальшого переобрання на один термін. Президент здійснює керівництво академією, віце-президент допомагає йому та заміщає у разі його відсутності. За необхідності скликається позачергова асамблея з ініціативи президента або 1/3 дійсних членів академії⁴.

З 2008 р. академію очолює Кім Санг Джу, який народився 30 жовтня 1930 р. у Кореї. У 1956 р. Кім Санг Джу закінчив Сеульський національний університет. У 1958 р. розпочав роботу в Національному науково-дослідному металургійному інституті Міністерства оборони. У 1968 р. став магістром Пенсільванського університету (США). У 1971 р. здобув ступінь доктора філософії. Протягом 1962–1996 рр. – професор Сеульського національного університету. З 1982–1983 рр. – директор Корейського інституту металів, матеріалознавства та міжнародного матеріалознавства. Протягом 1984–1986 рр. – голова корейського відділу Американського товариства металів та матеріалів. Протягом 1986–1989 рр. – декан інженерного коледжу Сеульського національного університету. Протягом 1991–1995 рр. – віце-президент Сеульського національного університету, віце-президент Корейської федерації наукових і технологічних товариств. У 1993 р. відзначений премією НАН РК. За наукові досягнення в галузі металургії отримав у США премію Девіда Форда Макфарленда (David Ford McFarland Award). Протягом 1999–2002 рр. – президент, головний консультант Інституту науки і технологій. У 2001 р. нагороджений головною премією НАН РК⁵.

Виконавчим органом НАН РК є рада директорів, до якої входять президент, віце-президент, директори двох відділів та голови 11 секцій. Рада опрацьовує питання, які будуть винесені на розгляд Генеральної асамблеї, а також ініціативи, подані президентом НАН РК. При Міністерстві освіти, науки і

---

⁴ Organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

⁵ President [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

технологій створено секретаріат НАН РК з метою забезпечення організаційної діяльності академії. Секретаріат структурно складається з головного та наукового відділу і бібліотеки. Організація і чисельність секретаріату визначається указом президента ⁶.

Членом академії може бути обраний громадянин Республіки Корея, який: 1) має диплом про закінчення коледжу або відповідного за акредитацією навчального закладу і науковий стаж понад 20 років; 2) науково-дослідна кар'єра якого становить понад 30 років та чий наукові дослідження сприяють розвитку науки. Претендент повинен бути рекомендованим до виборчого комітету дійсними членами або науковими установами та організаціями. Обрання нових членів відбувається на засіданнях відділів та затверджується Генеральною асамблеєю на чотири роки з правом переобрання. На лютий 2012 р. до складу НАН РК входить 142 дійсні члени, 234 асоційованих, 11 іноземних.

До складу НАН РК також обираються іноземні вчені, які досягли вагомих результатів у науці. Вони стають почесними членами академії, сприяють інтеграції корейської науки у світовий науковий простір ⁷.

Академія поділяється на два відділи: 1) гуманітарних та суспільних наук; 2) природничих наук. Кожний відділ очолює директор, який обирається щорічно з-поміж членів відділу з правом подовження повноважень терміном на один рік. Відділи проводять зібрання для обговорення й прийняття рішень про обрання дійсних та почесних членів та з питань нагородження преміями НАН РК ⁸.

Усі члени академії входять до складу відділів і відповідно до галузі їхньої наукової спеціалізації розподіляються за секціями. Відділ гуманітарних та суспільних наук складається із шести секцій: 1) філософії, етики, логіки, естетики, релігії, педагогіки і психології (12 членів); 2) мови і літератури (12 членів); 3) історії, географії, археології, культурної антропології і фольклору (11 членів); 4) права (12 членів); 5) політології, державного управління і соціології (11 членів); 6) економіки і ділового адміністрування (11 членів). Відділ природничих наук складається з п'яти секцій: 1) математики, фізики, хімії, астрономії і метеорології (24 членів); 2) біології, геології, фізики, народного господарства (19 членів); 3) архітектури, металургії, машинобудування, текстильної промисловості, гірничої справи, електротехніки, електроніки, військово-морської інженерії, будівництва та

---

⁶ The National Academy of Sciences of the Republic of Korea Act [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

⁷ The National Academy of Sciences of the Republic of Korea Act [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

⁸ Там само.

аеронавтики (24 членів); 5) медицини, стоматології, ветеринарії та фармакології (24 членів); 6) сільського господарства, лісівництва, тваринництва та рибництва (18 членів)⁹.

Кожна секція протягом року проводить шість засідань, на яких члени академії представляють свої дослідницькі роботи, обговорюють кандидатів у члени академії, розглядають питання присвоєння нагород ученим, які зробили вагомий внесок у розвиток корейської науки. Щороку кожна секція проводить наукові семінари.

Згідно зі ст. 17 Закону «Про Національну академію наук Республіки Корея» міністр освіти підтримує наукову діяльність академії. Функціонування академії забезпечується фінансуванням з державного бюджету. Дійсним членам академії виплачується заробітна плата та пенсія в розмірі, визначеному указом президента¹⁰.

Для фінансової підтримки науково-дослідних робіт своїх учених НАН РК створила дослідницький фонд, який присуджує гранти. Щороку з цього фонду фінансується близько 17 науково-дослідних проектів, а саме: по одному проекту від кожної секції академії, по два проекти від відділів, два проекти для проведення політологічного семінару, а також академічних наукових семінарів. Результати та висновки науково-дослідних робіт та семінарів публікуються в наукових виданнях НАН РК і розповсюджуються серед вітчизняних та зарубіжних наукових організацій, а також направляються у відповідні міністерства для їх впровадження в народне господарство держави¹¹.

З 1955 р. академія нагороджує найкращих учених преміями відповідно до Закону «Про культуру». Висування претендентів на премії проходить шляхом суворого триступінчастого відбору: попередній розгляд академічними секціями та відділами; остаточне рішення про нагородження приймається комітетом з премій. До комітету входять президент, віце-президент, директори відділів та голови секції академії. Щорічно преміями НАН РК нагороджують 12 осіб – по шість з гуманітарних і суспільних наук та шість природничих. Розмір кожної премії становить 50 млн вон (близько 200 тис. грн)¹².

При НАН РК створений видавничий комітет, до якого входять президент, віце-президент, два директори відділів та 11 голів секцій. Головним

---

⁹ Members [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

¹⁰ The National Academy of Sciences of the Republic of Korea Act [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

¹¹ Research Grants [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

¹² The NAS Award [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

завданням комітету є планування видавничої діяльності, розгляд рукописів наукових праць, поданих до друку, складання та упорядкування бібліографічних збірників праць НАН РК¹³.

У жовтні кожного року НАН РК запрошує видатних вітчизняних та іноземних учених на щорічний Міжнародний симпозиум, метою якого є обговорення актуальних наукових питань та їх вирішення¹⁴.

Академія надає постійні консультації уряду в питаннях освіти і науки. З цією метою щороку проводиться семінар для ознайомлення з найновішими науковими розробками, від яких держава може отримати найбільшу користь для народного господарства країни. Щороку академія організовує у травні – науковий та в листопаді – політологічний семінари¹⁵.

Щороку Міністерство освіти, науки і технологій на виконання «Програми підтримки та поширення цінних книг», спрямовану на популяризацію науки, залучає академію до експертного відбору найкращих наукових видань. Конкурс видань проводиться з корейистики, гуманітарних, суспільних та природничих наук. У рамках програми НАН РК обирає 500 найкращих книг, на що академія виділяє 15 млн вон. Книги передають безкоштовно в університети, публічні бібліотеки та науково-дослідні центри країни¹⁶.

Академія є членом ряду авторитетних міжнародних організацій, зокрема, Тихоокеанської наукової асоціації (1957 р.), Міжнародної ради з науки (1961 р.), Міжнародної наукової фундації (1973 р.), Міжнародної асоціації академій наук (1977 р.), Федерації азіатських академій наук і товариств (1987 р.), Наукової ради Азії (2000 р.), Міжакадемічної ради з міжнародних питань (2000 р.) тощо.

Академія бере активну участь у міжнародному науковому співробітництві з іноземними академіями світу, пропагує активний обмін візитами та науковим досвідом серед вітчизняних та іноземних членів шляхом укладання договорів про співпрацю. У 1990 р. академія уклала угоду про співробітництво з Ізраїльською академією природничих та гуманітарних наук. За останні 20 років академія підписала угоди ще з 13 іноземними академіями: у 1992 р. – з Інститутом Франції, у 1993 р. – з Академією наук Китаю, Академією суспільних наук Китаю, Національною академією наук США, Лондонським Королівським товариством, у 1995 р. – з Британською академією наук, у 1996 р. – з Норвезькою академією науки і словесності, у

---

¹³ Organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

¹⁴ International Symposium [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

¹⁵ Seminars [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

¹⁶ Supporting Excellent Books of Basic Sciences [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

1997 р. – із Шведською Королівською академією літератури, історії та старожитностей, Академією наук Монголії, у 1998 р. – із Шведською Королівською академією наук, Академією наук Японії, у 2010 р. – з Академією наук і мистецтв Хорватії, у 2011 р. – із *Геттінгенською* академією наук (Німеччина)¹⁷.

Наукова співпраця між Україною та РК регулюється укладеною 1 липня 1992 р. міжурядовою Угодою «Про науково-технічне співробітництво», яка набрала чинності 20 травня 1994 р.

1 грудня 1995 р. між Національною академією наук України та Корейським фондом науки і техніки було укладено «Меморандум про взаєморозуміння в галузі наукового та технічного співробітництва». У квітні 1998 р., з метою конкретизації окремих аспектів Меморандуму, були підписані Доповнення до Меморандуму про взаєморозуміння. У рамках цих домовленостей успішно продовжують співробітництво Інститут проблем матеріалознавства, Інститут надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля, Інститут фізики, Інститут радіофізики і електроніки ім. О. Я. Усікова, Інститут геохімії навколишнього середовища та інші наукові установи НАН України.

23 квітня 2004 р. між НАН України та Міністерством торгівлі, промисловості та енергетики РК було підписано Меморандум про взаєморозуміння, у рамках якого було створено Корейсько-український центр співробітництва в галузі промислових технологій. Пріоритетними напрямками співробітництва були визначені: електротехніка та електроніка, напівпровідникові технології, інформатика, оптика, сенсори та інші наукові напрями.

У рамках міжурядової Угоди про науково-технічне співробітництво (далі – НТС) сторонами було засновано Спільний комітет з координації і реалізації НТС. У червні 2007 р. у Києві на базі Інституту металофізики НАН України відбулося чергове третє засідання комітету, у якому взяли участь фахівці Інституту металофізики НАН України, Національного авіаційного університету, НТУ «КПІ», Київського національного університету ім. Т. Шевченка та Корейського інституту досліджень матеріалів, Корейського інституту машин та матеріалів, Корейського аерокосмічного дослідницького інституту та Центру квантової фотоніки РК.

За підсумками роботи досягнуто домовленість про проведення четвертого засідання в 2009 р. у Сеулі, у рамках якого планувалося затвердити перелік спільних науково-дослідних проєктів, які будуть фінансуватись Україною та РК у 2011–2012 рр. Пізніше, за ініціативи української сторони, засідання

---

¹⁷ Academic Exchanges [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.go.kr>.

було перенесене спочатку на вересень 2010 р., а потім, за узгодженням з корейською стороною, на березень 2011 р. Протокол засідання було ратифіковано шляхом обміну дипломатичними нотами, без проведення заходу.

У грудні 2006 р., під час державного візиту Президента України до РК, було укладено міжурядову Угоду «Про співробітництво у сфері використання космічного простору у мирних цілях». З метою практичної реалізації положень цієї угоди, за сприяння Посольства України в РК, українська делегація взяла участь у 60-му Міжнародному аерокосмічному конгресі ІАС-2009, що відбувся під егідою Міжнародної аерокосмічної федерації (IAF) та Корейського аерокосмічного дослідницького інституту (KARI) у жовтні 2009 р. у м. Дейдзон. У рамках роботи конгресу члени української делегації взяли участь у пленарному засіданні глав національних космічних агентств, під час якого було обговорено проблеми глобальних кліматичних змін, у Міжнародному аерокосмічному форумі та космічній виставці, на якій були продемонстровані найсучасніші досягнення корейських та іноземних компаній, що спеціалізуються на розробці космічної продукції та технологій.

Також у рамках ІАС-2009 було проведено зустріч української делегації на чолі з генеральним конструктором ДП «КБ “Південне”» С. М. Конюховим з керівництвом KARI, під час якої сторонами було досягнуто домовленості щодо продовження співробітництва в ракетно-космічній галузі.

Продовжується співробітництво вищих навчальних закладів України та РК. За сприяння посольства на базі університету «Ханьянг» у вересні 2009 р. було проведено четвертий українсько-корейський симпозіум з нанофотоники та нанофізики, у якому взяли участь фахівці з Інституту металофізики НАН України, Національного авіаційного університету МОН України, Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Технічного університету «Ханьянг», Корейського аерокосмічного дослідного інституту, Сеульського національного університету тощо.

У липні 2009 р. між Україною та РК було укладено угоду у формі обміну нотами про заснування Українсько-корейського навчального центру інформаційних технологій (УКНЦІТ) у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут» (НТУУ «КПІ») за сприяння Корейського агентства міжнародного співробітництва (KOICA).

У березні 2011 р. за сприяння Посольства України в РК відбувся візит делегації Державного агентства з питань науки, інновацій та інформації України на чолі з головою Державного агентства В. П. Семиноженком, під

час якого були проведені переговори щодо започаткування спільного виробництва світлодіодів за корейською технологією на території України¹⁸.

8 лютого 2012 р. за сприяння Посольства України в РК у Корейському інституті радіологічних і медичних наук відбувся українсько-корейський науковий семінар з радіологічної медицини, у якому взяла участь делегація Національної академії медичних наук України на чолі з її президентом А. М. Сердюком.

Під час заходу сторонами було підписано Меморандум про взаєморозуміння, у рамках якого буде започатковане взаємовигідне наукове співробітництво за тематиками захисту населення від наслідків ядерних катастроф, профілактики та лікування захворювань, викликаних радіацією, розробки методик використання малих доз радіації в лікувальних цілях¹⁹.

Посольством України в РК проводиться постійна робота щодо запрошення корейських науковців до участі в тематичних виставкових заходах та семінарах, що проводяться в Україні (*Коваленко С., мол. наук. співроб. відділу історії академічної науки Інституту архівознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*).

---

¹⁸ Науково-технічне співробітництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/korea/ua/26740.htm>.

¹⁹ Новини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/korea>.